

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮುರಾರಾಧ.)

ಅದರ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಕಾಲ ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಈ ಜನರರ ಅಧಿನಿಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಅದಿವಸ ಹಾಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ದಿವಸ ಹೆಚ್ಚು ಆಗುವುದು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಆಗಿದೆ. ಮಾತನಾಡಲು 20 ನಿಮಿಷ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಏಕೆ ಒಪ್ಪಿದೆನು ಎಂದು ಜಗಳವಾಯಿತು. ಇದು ಗಂಡ-ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಈ ಗಂಡ-ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು mischief ವೋ ಯಾವುದು ಪ್ರಣಯವೋ ಗೊತ್ತೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿವಸದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಲಿಯಂಟ್ ಬಹಳ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

1-30 P.M.

I know that a situation will arise having regard to the large number of amendments that have been already tabled which are now in the hands of the Secretary. I want to assure my friend Sri Muckannappa that he may say anything against the Leader of the Opposition, I am not going to misunderstand him.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I accept the amendment, Sir.

Mr. SPEAKER.—The question is :

That the words : “..... and the time allotted for clause by clause consideration reduced by one day.” be deleted.

The amendment was adopted.

Mr. SPEAKER.—I will put the amended motion to the House. The question is :

“That the allocation of time order be varied and general discussion be extended by one more day.”

The motion was adopted.

THE MYSORE LAND REFORMS BILL 1961 AS REPORTED BY JOINT SELECT COMMITTEE.

Motion to consider—Debate—(contd.)

† ಶ್ರೀ ವೆಂ. ಎರೇಷು (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ, ಇಂಥ ಮಹತ್ವರವಾದ ಮಸೂದೆ ಕಾನೂನಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಯಾವ ತರದ ಹಿನ್ನೆರೆ ಯಾವತರದ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗುರುತರ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ

ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ ಭೂಹೀನರಿಗೆ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ, ಭೂಮಾಲೀಕರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶವಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿಯೆ ಆಹಾರ ಅಭಾವವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟು, ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಹಂಚಿರುವ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟು, ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಆ ಜಮೀನು ಬಂದಿದೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಬರದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಾನು ಕೇಳಿದೆನು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ನಿಯೋದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ದವಸ ಧಾನ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನಾಥ್ಯವಾಗಿದೆ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯವದಗಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕರೆಂಟ್ ಬೇಡಿದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗೊಬ್ಬರ, ಕಬ್ಬಿಣ ಇತರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣ ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈಗ ಭೂಮಿಧಾರಣೆ ಮನೂವೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಕಸಬಿನಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಭೂಮಿಧಾರಣಾ ಮನೂವೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೂವೆಯ ತತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಹಂತ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೀರಿ ಹೋಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಈಗ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆರೆ ಇದೆಯೆಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1958ರಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮನೂವೆಯ ಉದ್ದೇಶ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜರುಗುವದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತ ಸರವೇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿತ ಸಮಿತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹಣ, ಕಾಲ, ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಯ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ರೈತ ಯಾರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ definition ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಟ್ರಬ್ಯೂನರ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುರುತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿತ ಸಮಿತಿ ಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಲ, ಹಣ, ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ನೇರವೇರಲಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಷ್ಟ, ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

Restoration of Possession to tenants dispossessed in certain circumstances.—

(1) A person who or whose predecessor-in-title held land in any area as a tenant for a period of six consecutive years before the date specified in sub-section (2) in respect of such area and who after that date and before the appointed day, has been dispossessed from such land either by surrender of the tenancy or by eviction, may within one year from the the appointed day apply to the Tribunal for the restoration of his tenancy on the same terms and conditions as he held the land before such dispossession, unless on the appointed day, etc. ಅವರು ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರೆಂಡರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಹೀಗೆ ಸರೆಂಡರ್ ಮಾಡಿದ

(ಶ್ರೀ ವೈ. ಎರಪ್ಪ)

ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು restore ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹ ಕಹಿ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಏಳನೆಯ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಅಡಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಜನ ಹಿತಕ್ಕೆ ಎಂದು ತಾವು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಪರತಕ್ಕ ಪಾವಿಷನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

20ನೆಯ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಆರುವರ್ಷಕಾಲ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಡವೆಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಅಂಶ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆರುವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಆರುವರ್ಷ ಪಾಳುಬಿಟ್ಟರೆ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ಆರು ವರ್ಷ ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾದ ಕಾಲ. ಕೇವಲ ಒಂದುವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆರುವರ್ಷ ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಭೂನುಧಾರಣೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರುವುದಿಲ್ಲ.

61ನೆಯ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಅಸ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರು ಹಕ್ಕನ್ನು ತಾನು ಗಳಿಸಿರುವ ಅಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅಥವಾ, ಭೋಗ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ ಯಾವಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾದರೆ, ಇವರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರ, ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೇಳಿದರೆ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ರೈತನಿಗೆ ಇರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಧತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಯಾವ ರೀತಿಯ ನೆರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ? ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ರೈತನಿಗಿರುವ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅಧಾರಮಾಡಿ, ಅವನಿಗಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸೀಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿನಿಗೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು. ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ 27 ಸ್ವಾಂಧರ್ವ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ classify ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮಗೆ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟು ಅದರ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ನೈಪ್ಪಜನಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆಯಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. 27 ಸ್ವಾಂಧರ್ವ ಎಕರೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು 216 ಎಕರೆವರೆಗೂ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಎರಡು ಎಕರೆ ಮೂರುಎಕರೆ, ನಾಲ್ಕುಎಕರೆ ದರಬಾಸಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನುಗಳೇ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಾಳುಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 216 ಎಕರೆ ಪುಮಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

77ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ disposal of surplus land ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯತೇಕೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರಾರು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಷ್ಟೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೋಸಮಾಡಿ, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಆ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರದೆ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ದುಡ್ಡು

ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಯಾವ ಮನುವ್ಯನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾನೆಯೋ, ಯಾವ ಮನುವ್ಯನು 360 ದಿವಸಗಳೂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಂಥವನಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವು vested interests ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯವಾಗಿ, ಭೂಸುಧಾರಣೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾನೂನಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನ್ದಾರ್‌ವೇ, ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕಡಮೆ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ surplus land ಕೊಡಬೇಕು.

ದೇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು; ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಯಾವೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿಯದೆ ವಿನಾಯಿತಿವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಎದ್ದಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಉಟ, ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟು ಎದ್ದಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎದ್ದಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎದ್ದಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಎದ್ದಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೋ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಭೂಮಿಯ classification ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮಳೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ classification ಮಾಡಲು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲೂ ಜಮೀನಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಗುಣ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಮಳೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ classification ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯ ಗುಣವನ್ನು, ಭೂಮಿಯ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು classification ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೊಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. This is an unilateral legislation. ಏಕೆಂದರೆ, ಒಂದುಕಡೆ ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Sri S. D. KOTHAWALE (Chikodi).—Where is it stated that if there is not sufficient production the land should be handed over to a co-operative society? You should not make an incorrect statement.

Sri Y. VEERAPPA.—It is enumerated in the Bill in relation to surplus lands.

Sri S. D. KOTHAWALE.—There is no such provision in the Bill that because there is not sufficient production the land should be handed over to a co-operative society.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಲರಸ್ತ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ನೀವು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಗೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನಗಳೇ ತಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವ ನೆಪದಿಂದ ವಾಲಂಟರಿಯಾಗಿ ಬರೆದರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಸಂಘಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೀಲಿಂಗ್ 20 ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಎಕರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ವೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಮಾತ ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ (ತಿರುಗುಪ್ಪ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರ ತಕ್ಕಂಥ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಬಿಲ್ಲು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾದ ಬಿಲ್ಲು ಆಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸುಮಾರು 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರ್ಯಾಂಡ್ ಎಂಬಂಥ ಮಹತ್ವವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ಬಿಡಿಸ ಬೇಕಾದರೆ, ಬಹಳ ಜಾಣತನದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಬರೀ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಲಿಂಗ್ ಹಾಕಲು ನಾನಾ ತರಹ ಕಂಡೀಷನ್ನುಗಳನ್ನು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕ ವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಿತವಾಗಿ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಸೀಲಿಂಗು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಕ್ ಹೋಲ್ಟಿಂಗ್, ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಹೋಲ್ಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸೀಲಿಂಗ್ ಎರಡು ಎಂದು ಮೂರು ತರಹ ಕ್ಲಾಸ್ಸಿಫಿಕೇಶನ್ ಇದೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಕೂಡ ಸುಮಾರು 64 ಸರಿ ಕರೆತು, ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಡಿಬಿಟಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸೀಲಿಂಗ್ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಟೆಡ್‌ನಾದ ವಿಷಯ. 27 ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಎಕರೆ ಸೀಲಿಂಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ತುಂಬ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರೆ; ಇನ್ನು ಕೆಲವರು 18 ಎಕರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು 36 ಎಕರೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರವರಿಗೆ ಏನು ತೋಚಿತೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಒಂದೇ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಒಂದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ಮನೆ, ಮಿಲ್ಲುಗಳು, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪಾದನೆ ಮೇಲೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈಗ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು 27 ಎಕರೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಏನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ, ಅದು ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು 27 ಎಕರೆ ಕನಿಷ್ಠವಿರಬೇಕೆಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಬೇಸಿಕ್ ಹೋಲ್ಟಿಂಗ್ ಎರಡು ಎಕರೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಅದು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು. ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಹೋಲ್ಟಿಂಗ್ 6 ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಎಕರೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ; ಅದು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು.

ರ್ಯಾಂಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ಸಿಫಿಕೇಶನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಏಳು ತರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. First class, Second Class ಎಂದು 7 ಕ್ಲಾಸ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. First class ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದು

ಕೊಂಡರೆ, ಅದನ್ನು "Wet land or garden land possessing facilities for assured irrigation where two crops of paddy can be raised in a year" ಎಂದು ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಒಂದೇ ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಈರ್ಲ್ಯ, ಇನ್ನೊಂದು ಬೇರೆ ಕಡೆ 10 ಎಕರೆಯಾದರೂ ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಚೀನ್ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಬೆಳೆ, ಎರಡು ಬೆಳೆ, ಮೂರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಮೂರು ತರಹ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಮೂರು ವಿಧವಾದ ಜಮೀನು ಇದೆ; ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಬೆಳೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಅಥವಾ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ರಾಜ್ಯದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಮೀನು ಹೇಗೆ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಈರ್ಲ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಜಮೀನಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದರಿಂದ, ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಶಾಸನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರೂ, ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಕೆಲವರೂ ಅನೇಕ ತರಹ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಷಯ. ಮತಗಳು ದೇವಾಲಯಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಆ ಮತಗಳಿಗೆ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಇದ್ದರೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿವೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆ ಜಮೀನುಗಳು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು "The tiller should be the owner of the land" ಎಂಬ ತತ್ವದ ಮೇರೆ. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತಾಧಿಪ್ತರರ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಾಗೆಮೇ ಬಿಟ್ಟರೆ, ನಾವು ಮಾಡುವ ಕಾನೂನು ಏನು? ಅದು ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಚಿಂಜ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಬಹುಮಂದಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಚಿಂಜ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಮತಗಳು ಮತ್ತು ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಫೋರ್ತ್‌ನಾಹ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಚಿಂಜ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಮತಗಳಿಗೆ ಫೋರ್ತ್‌ನಾಹ ಕೊಟ್ಟು, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಲಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಫೋರ್ತ್‌ನಾಹ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಚಿಂಜ್ ಕೊಡಬಾರದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಏನಿದೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಿ, ಹಣವು ಮೂಲಕ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟು ನಡೆಸಿದರೆ ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇದು ಮಹತ್ವವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಪೂಜೆಗೋಸ್ಕರ ಎಂಬೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಎಷ್ಟಿರುವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಗ್ರಾಂಟುಗಳ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಜಮೀನನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ)

ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಮೀನಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಚೆನ್ನೇರಿ ಉಪಯೋಗವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಏಕೆ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಮೀನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ! ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣದ ಮೂಲಕವೇ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಆಮೇರೆ ನಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯರು ಸ್ತ್ರೀ ಧನದ ಜಮೀನಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಚ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಚ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಎಂದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡದಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಿಂದ ಬಂದ ಅಸ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯಿಂದ ತೆರಿರು ಮನೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತ್ತಂಥ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಹೀಗಾದರೆ ಎಂಥೆ ಎಲ್ಲ? ಅದರಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಚ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಾದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಎದವೆಯರು ಮತ್ತು ಅವಿವಾಹಿತ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಚ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ: ಒಬ್ಬ ಎಫ್.ಜಿ.ಒ. ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ, ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಪರ್ಸನಲ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಪರ್ಸನಲ್‌ನಾಗಿ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅವಕೋಸ್ಕರ, ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಕ್ಲಾರ್ಕಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1,200 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ತಹವರು ರಿಟೈರಾದಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಜನಿಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಪ್ಯಾಮಿಲಿ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್‌ನಷ್ಟಾದರೂ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

2-00 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಗಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಂಪರ್‌ಸರಿಯಾಗಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯಾದ ಬಲವಂತದ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುರಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಒತ್ತಾಯವಿದ್ದುದನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೆಲವರು ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಕೆಲವರು ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗಳು ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಫೀ, ಟೀ, ಮತ್ತು ರಬ್ಬರು, ಮುಖ್ಯವಾದುವುಗಳು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೀಲಿಂಗನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೂ ಸೀಲಿಂಗನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ಲಾಂಟಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಇಂತಹ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ,

ಇವುಗಳಿಗೂ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಈಗ ಪ್ರತಿಬೋಧಕರೂ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನೇ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆಯ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಈ ಸರಳಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿರುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದ ಬಿಲ್ಲನ್ನೂ ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ರೆಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ಈಗ ತಂದಿರುವ ಬಿಲ್ಲನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅವರ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಪಾರಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಹೋಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಷಯ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—When some of my friends become Ministers they will have to leave their constituencies and be in Bangalore for 4-5 years. For that purpose, the provision about absentee landlords has come in so that anybody can live anywhere and cultivate the land. Formerly there was a restriction that the man should reside within ten miles. Now that restriction is removed. So that it may help the Ministers also.

Sri B. D. JATTI.—I have not much land so that the Hon'ble Member may not worry about me.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I have some lands, but I was in favour of this restriction.

Sri M. RAMAPPA.—If he is in favour of this restriction, let him send an amendment. We are going to support it. It is not proper for him to say like that, being a member and Chairman of the Committee. You send in an amendment. We are prepared to accept it.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—That is a different matter. I said I was.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅರುಮುಂಗರವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಅವರ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವರು ಶರ್ಪನ್ನಾಗಿ ಕಲ್ಪವೇಷನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಒಬ್ಬರಿಗಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡ ರಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಭಾವಿಸಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ರೈತರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಬಾಂಡುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಲಂಚನಂ ಆಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಅಥವಾ ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನುಕೊಟ್ಟರೆ ಆದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯವರ್ಷ ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರದಷ್ಟನ್ನು ಅದರೂ ಲಂಚನಂ ಆಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ)

ಇನ್ನು ರೆಂಟಿನ ವಿಚಾರ ದ್ರಷ್ಟಿ ರ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಹದಿನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ವೆಟ್ ರ್ಯಾಂಡಿಗೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗ, ವೆಟ್ ರ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ದ್ರಷ್ಟಿ ರ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 50 ಅಥವಾ 60 ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ಈ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹದಿನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಎಂದರೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವೆಟ್ ರ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂಡಿಸಿರುವ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನುಮೋದನೆಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಕಡಿಮಾಳ್ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಇತ್ತೀಚೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಾನೇ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಲ್ಲು ಹಾಗೂ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಬಿಲ್ಲು ಇವುಗಳ ತರಲು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತುಂಬಾ ಕೃತರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸುಧಾರಣೆರೂಪವಾದ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಈ ಹದಿ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಆಗುತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯೂ ಕೂಡ ಅವರಲ್ಲತ್ತು. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನೆರೆಕ್ಕೆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾಗಿ ಇತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಹತ್ತು ಮೈಲದೊಳಗಿದ್ದ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕವರು ಮಾತ್ರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರ್ಯಾಂಡು ರಾಡುಗಳು ಆಗಿರುವವರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೇ ಹೋಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಆಗಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನವೇ ಒಂದು ಜ್ಯೂರಿಸ್ ಡಿಕ್ಟರ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂಬುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. 10 ಮೈಲ ರೇಡಿಯಸ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೋಗಿರುವಾಗ ಇದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ನನಗುಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಉಳುವವನೇ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಭೂಮಿಯವನಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳುವ ನಿಮ್ಮ ತತ್ವ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೇಣಿದಾರ ಯಾವನು ಇವತ್ತು ಇರುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಕೂಡಲೆ ನಿಜವಾಗಿ ಭೂಮಾಲೀಕನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ನನಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದಂಥ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಬತ್ತ, ಇತ್ಯಾದಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಆಗಿದೆ. ಅದಮೇಲೆ ಯಾರು ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಹಿಂಜರಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅದಿಗೆ ತೋಟಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಬೆಳೆಸಿ ಎಂದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅದು ರೈತರಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಜೋಳ, ಬತ್ತ, ರಾಗಿ, ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸದೆ ಈಗ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಬರೇ ಬತ್ತ, ಅಥವಾ ಜೋಳ, ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ

ಪ್ರದೇಶಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ನ ಚಾಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಯಾವ ತೋಟಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹಣಕಾಸನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹುಗಳನ್ನು ಸಹ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದು — ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಿತ್ಯ ಬೆಳೆಯುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳು ಸುಮಾರು 50-100 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬರುವ ತೋಟಗಳು ಆಗಿವೆ. ಅಂತಹ ತೋಟಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಒತ್ತಡ ಈ ತೋಟಗಳ ಮೇಲೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೇನೋ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಆದರೆ ವನಸಂಪತ್ತು ಬೆಳೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ತುಂಬಾ ಮಳೆಯ ಸಾಕರ್ರ ಬೇಕು. ಅದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವನಸಂಪತ್ತು, ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಜನರು ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸುಮಾರು 10-11 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ದುಡಿದು ಅಡಿಕೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ ನಮಗಿಗ ಇರತಕ್ಕ ಹಣದ ಕೊರತೆಯ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಈ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದಲೇ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಮೂರನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ವನಸಂಪತ್ತು ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ರಮ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತದೆ. ಮರೆನಾಡು ತೋಟಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಜನಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳು ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಶ್ರದ್ಧೆ ಬಹಳ ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಬೇಕು. ಮಾವಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಣ್ಣಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಸಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಒಂದುಮೇಲೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕಂಪೌಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಇವುಗಳ ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿ 1/4 ಭಾಗ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವಾಗ ಎಕರೆಗೆ 10-15 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಶರಾವತಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 18 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕಂಪೌಂಡ್‌ಗಳ ಪರಿಹಾರ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡುವವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಕಾಸ್ ಆಫ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಕರೆಗೆ 15-16 ಸಾವಿರ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇರಾಖೆಯವರೇ ಅಂತಿಮತೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಕೇವಲ 7-8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಂಪೌಂಡ್‌ಗಳ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ತರೇ, ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ಕೇವಲ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ 1/4 ಭಾಗ ಪರಿಹಾರ ರೂಪವಾಗಿ ಕಂಪೌಂಡ್‌ಗಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನನ್ನವಾದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಮೆಂಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್ ಜೊತೆಗೆ ಇದೂ ಸಹ ಸೇರಬೇಕು. ಎಕೆಂದರೆ ಈಗ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಗೆ ನೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಬೆಳೆ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳು. ಇವು ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಈ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದು ಮಾರಿಕಣ್ಣು ಹೋತನ ಮೇಲೆ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್)

ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಟೀ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ಸಹ 100-150 ಎಕರೆ ಯಷ್ಟು ಒಡ್ಡೊಬ್ಬರೂ ಕಾಫಿ, ಟೀ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ತೋಟಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಇಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳಿಂದ ಮೊಟಕುಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೇಲ್ವಂಕ್ತಿಗೆ ಕುಂಠಿತದಂಥಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಕಾನ್ಪೋಗೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರೆಬರ್ರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್, ವೆರ್ ಫೇರ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ 25 ಅಥವಾ 30 ಇಂಚುಗಳಷ್ಟು ಮಳೆಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು ಎಲಕ್ಕಿ ತೋಟಗಳು ಬೆಳೆಯುವಾಗ ಅವಕ್ಕೆ ಹಿಡುವಂಥ ಫರಮಾವಳಿ ಎನಾಯಿತಿ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅಡಿಕೆ ತೋಟದವರಿಗೆ ಬಹುಸುಲಭವಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇತರ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್.—ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳು ಸುಮಾರು 60-70 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿವೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಕೆಲವರು ಈಚೆಗೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಎರಿಸಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೇನು ಆಗಬಹುದು. ಅಬ್ಸಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್.—ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಡಿಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೇಕು. ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅದರ ಮೇರೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಕೊಳೆರೋಗವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಗಮನವಿರುತ್ತದೆ, ಉತ್ಪಾಕಪೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಯಾರು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಜರ್ವಾ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರವೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್.—ಸುಮಾರು 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಈಗ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಹಿಡುವಳಿಯ ಪರಮಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಆರೀತಿ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್.—ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎನಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದಿನ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರವರು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನೀಲಿಂಗ್ ಪರಿಷತ್ತಿನೊಳಗೆ ತರುವ ಹಾಗೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಾರವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಫಸಲಿಗೆ ಬರುವುದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಎಕರೆಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಫಸಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಎಕರೆಗೆ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಂತು ಈ ನೀಲಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಿರ್ಧಾರ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯೊಳಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದರಿಂದ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಒಂದು ಪರಮಾವಧಿ ನೀಲಿಂಗ್ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ನೀಲಿಂಗ್ ಪರಿಷತಿ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಸಾಕೆಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಇನ್ನು ಈ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಆರೋಪಿಸಿ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ 6 ಮತ್ತು 7ನೇ ದರ್ಜೆ ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಪರಮಾವಧಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈಗ ನಮಗೆ 200 ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆಗಳೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಾಳೆ ಅದು 400 ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಏರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳೀಯರು ಒದಗಬಹುದು. ಈ ದಿವಸ 6 ಮತ್ತು 7ನೇ ದರ್ಜೆಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳು ನಾಳೆ ಘಟಪ್ರಭ-ಮುಲಪ್ರಭ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆ ಜಮೀನುಗಳು ನಮ್ಮ ಮರನಾಡಿನ ಭೂಮಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಫಲಪ್ರಸಾದ ಜಮೀನುಗಳಾಗಬಹುದು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಪರ್ಸನ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಈ 200 ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂತ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಈಗ ಈ 6 ಮತ್ತು 7ನೇ ದರ್ಜೆ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲ ಕಂಡು ಬರುವುದರಿಂದ ಆರು ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ಏಳು ಪಟ್ಟು ಎಂತ ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ; ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಆನ್‌ಲೈವ್‌ಗಳಿವೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಮುಸ್ಲಿಮ್‌ಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಈ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಔಪಚಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ಗದಾಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಏನೊಂದು ವಾದವಿದ್ದಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಸ್ವಪ್ರಯೋಗ ಜನಕ್ಕಾಗಿ, ಸ್ವಂತರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮರದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ವಾದಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೂ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ಅದರಿಂದ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ಯಾವ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಂಥ ಜಮೀನುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪಾದಿಯಿಂದ ನಾರ್ವಿಷನಿಕ್ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನುಳಿದ ಯಾವ ಮತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ನಾಗರೇ ಹೇಳಿದ ಮರನಾಡಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆ ಭೂಮಿಯ ವಿವಿಧ ವಿಚಾರ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್)

ಈ ದಿವಸ ಎತಕ್ಕೆ ಈ ಲರ್ಜರ್‌ಗಳಿಗೆ ಎನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಅವುಗಳಿಗೆ ಎನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಹಾಗೆ ಈ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಗೂ ಏಕೆ ಒಂದು ಎನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬಾರದು? ಈ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಅವರು ಭಾರಿಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬೆಳೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚುಹಣ ಮತ್ತು ಶ್ರಮ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅನ್ನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಈ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಲನುಭವವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಈ ತೋಟಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಬಂದಿತನಾಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಎನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಇದೊಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಕೃತವಾದ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಆಗುವು ಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಮಹತ್ಕರವಾದ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀ ಕೆಡಿಧಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಮನೂವೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸರ್ವರಿಗೂ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿಕಳಿಸಿದ ಆ ಜಂಟಿ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri V. S. PATIL (Belgaum).—Sir, I must thank you for giving me this opportunity to speak on the most important and controversial and also complicated Bill. I was one of the Members of the Joint Select Committee and I have given a note of dissent.

Mr. SPEAKER.—Then he can speak on the note of dissent.

2-30 P. M.

Sri V. S. PATIL.—Sir, we have tried our level best while considering the original Bill to come to some concrete and definite proposal which will be liked by all, but it is a very difficult task and so we had to come to certain decisions in a democratic way, that is, by majority. I have given my amendment to this according to my note of dissent. At the time when the amendments come before the House I will speak in detail regarding them. Generally I have to say that some of the Hon'ble Members of this House have criticised our action very vehemently and attacked the work of the Committee in a most uncharitable way. I must say that our Chairman the Hon'ble Revenue Minister tried his level best during the course of these meetings to arrive at a compromise between the different views that were expressed and in some way I must say that he has succeeded. It is an impossibility to please all and that is why he has referred in his speech to "*Sarve Janah Sukhino Bhavanthu*" as a pious wish. At the same time we have to remember that people cannot be "*Sukhinah*" unless they are healthy. They have got to have some source of livelihood if they have to remain Sukhinah. We must do something concrete for that and not have merely a pious wish to do certain things. Some of the lady members have criticised us for deleting the words "*widows and unmarried girls*" etc., from the

provisions of this Act. I have to say a word in this connection because I have taken keen interest in this subject. According to our Hindu law as it was in force till the recent Act was enacted ladies had absolutely no independence and they were not treated on an equal footing with men. "*Na Stree Swathanthriyam Arhath;*" was the basic concept of our Hindu law. But after independence our nation has recognised equality between males and females and that distinction of Hindu law which was prevalent for thousands of years has been wiped out. Now our ladies can get themselves elected to this House. Not only that, they can also hold portfolios and become Ministers. Not only that, I expected that some of our lady members will emulate the example of the Prime Minister of Ceylon Mrs. Bandarnaike. Some of them can become Chief Ministers of States and even the Prime Minister of our country. Such a status has been conferred upon them. Equality with men has been conferred upon them. So it is no use giving them special concessions which will only create inferiority complex in them; Such a feeling should not be created in them by giving such special concessions. -

Sri J. H. SHAMSUDDIN (Deputy Minister for Finance).—What about the chivalry of men?

Sri V. S. PATIL.—Chivalry has no meaning at all now. It was there in ancient times when the knights were fighting individually long wars. But that is not the case now. We are in a scientific age where there is no question of fighting individually and so those conceptions must be removed from our minds. Our ladies are put on the same footing as men and so I do not think they should be given any special privileges.

Sri J. B. MALLARADHYA.—You do not consider them Abalas?

Sri V. S. PATIL.—They are the most powerful persons. They have given birth to us; they have reared us and they have given us training. So it is a misnomer to call them misnomer. They are the creators of men and they should not think we have deprived them of anything because they have been given equal status with men. Yesterday one of the lady members from the Opposition had appealed to us and asked us whether we have got daughters, sisters and wives. I would tell the same member that I am a pleader. If I die, my wife does not get any pleadership after my death. Or there may be an I. C. S. Officer. If he dies his wife does not inherit the I. C. S. Office. If a farmer's wife wants to inherit her husband's estate, she must also become a farmer. Unless she tills the land, she cannot be expected to live on the wealth from the land tilled by others. So I submit that justifiably and after full consideration we have deleted these words and the lady members should not take it ill.

So far as ceiling is concerned I should like to express my opinion in detail when the amendments come up for discussion. I would merely say that the proposed ceiling is to high when we consider the

all-India consensus of opinion and the opinion of the higher authorities and also the opinion of the poor class. We will have to reduce the ceiling fixed and accepted by the majority of the Committee. I hope this House will support the view.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ (ಬೆಂಗಳೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸಂಯುಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನ ಸಮಿತಿಯವರಿಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಉಳುಮೆದನ್ನೇ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯ ಎಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಮಾಜು ದೃಷ್ಟಿರುವ ವರ್ಗಗಳು ಹೋಗಬೇಕು, ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವವನಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಬೇಕು ಇವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಬೇಕು ಎನ್ನು ತತ್ವಂಥಾದ್ದು ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಮಸೂದೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆ ಇದೆ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನಿನ ತಡೆತಕ್ಕ ಪರಿಸರವೇಕೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಅಥವಾ ಮಂದಗಾಮಿಯಾದ ಮಸೂದೆಯಾಗದೆ ಎಲ್ಲರ ಹಿತ ವನ್ನು ಬಯಸತಕ್ಕ ಎಲ್ಲರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೀಲಿಂಗ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 27 ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಎಕರೆ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು 18 ಎಕರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುಜನ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಬಹುಭಾಗ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ದೇಶ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿದ್ದು ಜನ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ 27 ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಎಕರೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಇರುವುದನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿ 18 ಎಕರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 5,400 ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಸಮನಾಗಿ 18 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬರುವುದರಿಂದ 18 ಎಕರೆ ಇದ್ದೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಫಿ, ಟೀ, ರಬ್ಬರ್, ಏಲಕ್ಕಿ ಇವು ವಿದೇಶೀ ನೆರವಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ಬೆಳೆಗಳು ವ್ಯವಸಾಯದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯದೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ, ಇತರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದೆ ಇರುತ್ತೆ. ಈ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಡ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಯೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಮತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು, ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆಮಾಡದೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿವೆ. ಜಾತ ತೀಕ ರಾಷ್ಟ್ರರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವರ್ತಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಧುವಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವರ್ಗ ರಹಿತ ನಮಾಜು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೋಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಬೇರವಕ್ಕೆ ಆಸರೆಯಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅದರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜಮೀನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಇದುವ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ)

ವರೆಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅನಾಥ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ.

ಪರಿಹಾರ, ಸಮಿತಿಯವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವುದು ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುವವರಿಗೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು.

ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡದ ಹತ್ತದಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಎರೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರುವ land grant rules ಪ್ರಕಾರ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ 50% ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಹೀಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಉಳಿಯುವುದೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಭೂಪೀನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜನ. ಈಗ ಹಾಲಿ land grant rules ನಲ್ಲಿರುವಂತೆ 50% ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ನವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಅರ್ಧ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉಳಿಯುವುದೇನು? ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಇರುವವರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಏನು ಜಮೀನು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಅವರೆಲ್ಲ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೆ, ಅದರ ಮೂಲಕ ಹಂಚಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲ ಭೂಮಿಯುಳ್ಳವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಚಂದ್ರಶೇಖರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸೋಣ. (ನಗು)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು, ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕರು, ನೈಸರ್ಗಿಕ ದಲ್ಲರವರು, ಅಂಗವಿಕಲರು, ವಿಧವೆಯರು ಮತ್ತು ಅವಿವಾಹಿತ ಕನ್ಯೆಯರಿಗೆ ಗೇಣಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಮೂಲ ಗೇಣಿದಾರರು, ರಕ್ತ ಗೇಣಿದಾರರು ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಕೊಡುವ ಸತ್ತ್ವ ಒಂದು ಬೇಸಿಕ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಆದರೂ ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತರೀಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ $\frac{1}{4}$ ಭಾಗ ಗೇಣಿ, ಖುಸ್ತಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ $\frac{1}{5}$ ಭಾಗ ಗೇಣಿ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಏಕರೀತಿ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಶಬ್ದೈತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಈಗಿನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಿಮಿತಿಯಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಡಲು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಮಸೂದೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಜನ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಗುತ್ತಿಗೆ ದಾರರಿಗೂ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ನಡುವೆ ಈಚೆಗೆ litigation ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಕಡಮೆಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಭೂಮಿಧಾರಣೆ ಮಸೂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಹಿತವನ್ನು ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರನ ಹಿತವನ್ನು, ಇಬ್ಬರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ)

ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಮನೋದೆಯನ್ನು ತಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ (ಚಿಂತಾಮಣಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಂದು ಬಂದಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವಿದೆ ಎಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ 27 ಸ್ಕ್ವೇಂಟ್ ಎಕರೆಗಳು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಅನೇಕ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಇದ್ದಾರೆ; ಸುಧಾರಣೆ ಅಮ್ಮ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಅನುಭವ, ಚಾಕ ಚಾಕತೆ ಎನಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಚೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Sri J. B. MALLARADHYA.—He is imputing full knowledge to the Revenue Minister.

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದೇ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಅವರೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಒಕ್ಕಲುತನದ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಬಿಲ್ಲನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸೀಲಿಂಗ್‌ಲಿಮಿಟ್ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ ಕಾಣಿಸಿದರೂ ಕೂಡ, ಇನ್ನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಹುಕಾರನಿಗೆ ಒಂದನೇ-ಐದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಾದ, ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಅವನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಮುರೋದ್ದೇಶವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಸುಧಾರಣೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದೇಕ ಈ ಉಳಿವೆ ಕನಬಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೋರಾರ ದಿಸ್ತಿಕನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಖುಷಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವಾರ ಮೂರೇಕೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತ ಒಂದನೆಯ ಐದು ಭಾಗದಷ್ಟನ್ನು ಧನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ ಎಂದರೆ ಮೂರು ಪಲ್ಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಂದರೆ 60 ಸೇರು. ವಾರ ಕೊಟ್ಟು, ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟು. ಹೀವನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನ ಹೀವನ ಮಟ್ಟ ಅಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಇದೆ. ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ 27 ಸ್ಕ್ವೇಂಟ್ ಎಕರೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—60 ಸೇರಿನಂತೆ, 216 ಎಕರೆಗೆ ತಾವು ರೈತ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ತಾವು ರೆಕ್ಯಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಗಳು. ನಾವು ಉಳಿವೆ ಮಾಡುವವರು. ರೆಕ್ಯಾಚಾರವರು ರೈತ ಹಾಕಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರಿಗೆ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ 216 ಎಕರೆ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡೋಣ. ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಭೂಮಿಧಾರಣೆಯು ದುರ್ಲಭವಾದ ಉದ್ದೇಶ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪಾರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು, ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಜನಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ; ರೆತ ಬಹಳ ಉತ್ಪಾದಕದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ 27 ಸ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಎಂದು ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಧಾರಣೆ ಆದಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳ ಪೈಕಿ, ಜಿರಾಯತಿಯಿಂದ ಸಾಧನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟತರವಾದುದು. ಜಿರಾಯತಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ, ಸ್ವಂತ ಉಳಿಮೆಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಯಾವ ರೈತನ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನೇ ನೋಡಿ. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ನಹ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಜಮೀನುದಾರ, ಒಬ್ಬ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಮೆರೆದಹಾಗೆ ಜೀವನಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯಲಾದೀತೇ? ಸ್ವಂತ ಜಿರಾಯತಿಯಿಂದ ರೈತ ಅವನ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ನಿಜಗಳಲ್ಲ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವಿರತಕ್ಕಂಥವರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡ ಅವನ ರೈತನ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಶೋಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ರಿಕ್ಷಾವಾಲ ನಹಿತ ಅವನಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಜೀವನಮಟ್ಟ ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೇಬರರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ನೋಡಿ, ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಜೀವನಮಟ್ಟ ನೋಡಿ, ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ರೈತನ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವನ ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅವನ ಸಂಪಾದನೆ ಎಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಲಾಭವಾಗಲಾರದು. ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೂಲಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕೂಲಿ ಗಿಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಳೆದು ರೆತನ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ಪನ್ನ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ರೈತನಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟರೂ ಅವನು ಅದರಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡಿ ಜಮೀನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಒಲಗಲಾರ.

Mr. SPEAKER.—The House will adjourned now and meet after half-an-hour.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes Past Three of the Clock.

(Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair).

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ನೀವು 27 ಸ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟನ್ನು ತರಮಾವದಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಲೇ ಯಾವುದೇ ಅಗಲ ಅದರಿಂದ ಉಳಿಮತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲುವನ್ನು ಹಾಕುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ, ಎರಡು ಎಕರೆ ಅಥವಾ ಮೂರು ಎಕರೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಎತ್ತು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಜನೇಯರಡ್ಡಿ)

ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬೆರೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಎತ್ತು ಕೋಣಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವವಿಗೆ ಎತ್ತು ಇದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗಿನ ಾಲಕ್ಕೆ ಸುಯಾದ ಸುಭಾರಿತವಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮವಾದ ವ್ಯವಸಾಯೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿಯತಕ ಜಮೀನುಗಳು, ಸರ್ಕಾರದ ಇತರ ಜಮೀನುಗಳು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ರೈತರನ್ನು ಪೇರು ಕೊಟ್ಟು ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆತು ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಜಮೀನುದಾರರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಈ ಬಿಲ್ಲನಲ್ಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಮನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಈಗ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗಲೇ ಇದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗೇಣಿದಾರರ ಕೈ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸಾದ ಕೂಡಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಆರ್ಟಿನೆನ್ಸ್ ಅದರೂ ಕೂರಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟು ಫಸಲನ್ನು ಗೇಣಿದಾರರ ಬಳಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ತೊಂದರೆಗಳು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಆಗದಂತೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಕೈತಪ್ಪಿ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ನನಗೆ ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೌಕರ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಶ್ಚಯಿಂದ ದುಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಣ್ಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಿಂದಲೂ ರಾಭವಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಎಕರೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಅನೇಕ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಾಳ ಬೇಕು, ಏನೇ ಆಗಲಿ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವನೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಜಮೀನುಳ್ಳವನು ಕೊನೆಯ ಒಳ್ಳೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಅವನ ಎಮ್ಮೆ ಕೋಣಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹೂರ್ದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು

ಇದ್ದರೆ ತನಗೆ ತನ್ನ ಲೆಕ್ಕ ಅನ್ವಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿಯಾದರೂ ರೈತನಾದವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಕಾರೋತ್ತಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗೃತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಈಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರ ಒಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದು ವಿಚಿತ್ರವೇ (ನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಜನಗಳ ಒಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದೇ ವಾದ ಮಾಡುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಶೃಂಗೇರಿ ಬಿಲ್ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಪರವಾಗಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅನೇಕ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಂದರೂ ಅವರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಮೇಲೆ ಪಾಯಿಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇವತ್ತಿಗೂ ಆ ಮನೋಧ ಸರಿಯಾಗಿ, ಉಚಿತವಾದುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಶೃಂಗೇರಿ ಬಿಲ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವರು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ರೊಬ್ಬರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಂದಮೇಲೆ ಅವರ ವಾದಕ್ಕೆ ತಿರುಳಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಮನೋಧ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಿತ್ತೆಂದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ನೀತಿ, ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ, ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ; ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲೂ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಚ್ಛೇದನವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಜನ ಇವರು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟ ಜನ ರೊಂದಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಹಿಡುವಳಿ ಪರಿಮಿತ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಗೇಣಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಆರೋಪಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನೇ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮನೋಧೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬದಲಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಉಳಿಯತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟು ಉದ್ದ ಇದೆಯೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಬಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪನವರು ನಾನು-ಇಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಉಳುವುದು. ನಾನು ಅವರಿಗಿಂತೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉತ್ತರ.....

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನೀವು ಕನರು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹೋಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂರನೇ ಪೇಜಿನ ಚಿತ್ರದಂತಾಗುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರಡ್ಡಿ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ವರದ ಒಳೊಳ್ಳೆಯ ಸ್ಪರ್ಶಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇದುವರೆಗೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವರ ಎಂದು ನಾನು ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡುವಳಿ ಕರಮಾವಧಿ 27 ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಎಕರೆಯೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವುದೇ ಸರಿಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲುತನ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಬೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎನೊಂದು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾರ್ಟಿ ಆಫ್ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್‌ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವಪೂರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಒಡವನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ವಂದಿಸಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರಿಗೂ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟ (ರೋಣ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯೊಳಗೆ ಬಂದಂಥ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ಕೆಲವು ಮೂಲ ಭೂತ ವಾದ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೂಲಿ ದೊರಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಮೂಲತತ್ತ್ವ ವಿನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವುದನ್ನು ಅಂತಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದು ಸರಿವಾದುದು. ಆದರೆ ಕೆಲವರ ಈಚೆಗೆ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು 18 ಎಕರೆ ಎಂತಲೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು 13 ಎಕರೆಗಳೆಂತಲೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು 30 ಎಕರೆಗಳೆಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು 36 ಎಕರೆಗಳೆಂತಲೂ ಒಂದು ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಇಂಚಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಇದು ಒಂದು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇನ್ನೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ನೇರವಾಗಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಇಷ್ಟೇ ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಎಕರೆಯೆಂದು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೇವಲ ಹಿಂದಿನ ಮುಸ್ಸು ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಬೆಳೆಯುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಒಂದು ಕರ್ನಾಟ ಭೂಮಿಯಹಾಗೆ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉರಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಿ ವನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಹೊಸ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯೊಡನೆ ನಾವು ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೂಮಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ವಾದಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಭೂಮಾಲಿಕೆಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಗತ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಎಸೋದುಮಾದಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ನಾಶವಾದುದು ತ್ರಿದಾರ್ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಉದ್ಯೋಗಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆ ನಾನಾಧರ್ಮಿಗಳಿರತಕ್ಕವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ I.C.S. ಅಫೀಸರನು ತಿಂಗಳಿಗೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪಡೆಯುತ್ತ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 3000 × 12 ಮೂವತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಪ್ರತಿ 30-40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಗಳಿರತಕ್ಕವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇರುವಾಗ ಈ ದಿವಸ ರೈತಾಪಿ ಕನುಬಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ದಿನಾಂಕ ರೈತನನ್ನು ಲೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅತನಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕಿಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಣನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ದಿವಸ ಭೂ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಜಮೀನಿನಿಂದ ಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಅಂತ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೂಮಿಇರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಭೂ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಒಂದನ್ನೇ ವರ್ಷಾದ್ಯಂತವೂ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ಉಪದಂಧಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈಗ ಈ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರೇನು ಈ 27 ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಮೈಲ್ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಆದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗದವರಿಗೂ ಇದೇ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಇಡುವುದಾದರೆ ನಾಳೆ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಭೂರಹಿತ ಜನಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ನಿಗಲಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸರ್ವರನ್ನು ಒಂದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ನಾಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಅಕ್ರಮಣಮಾಡುತ್ತ ಹೊರಟರೆ ಭೂಪೀಠಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ನಿಗಲಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ 18 ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಮೈಲ್ ಎಕರೆಗಳಿರಬೇಕೆಂತ ಏನು ಈ ಮನೋವೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾದಿರಬೇಕೆಂದು ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಅದೆ.

ಇನ್ನು ವಿನಾಯಿತಿಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕೆಲವರು ಸ್ತ್ರೀ ಧನಕ್ಕೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ವಿಧವೆಯಿರಲಿ, ಅವಿವಾಹಿತ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಕಾಫಿ ರಬ್ಬರ್ ಈ ಬೆಳೆಗೂ ವಿನಾಯಿತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆಗೂ ವಿನಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ವಿನಾಯಿತಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೊರಟರೆ ಕೊನೆಗೆ ಈ ಕಾನೂನೇ ಅನವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಇದು ಬಹಳ ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರೋಪಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಒಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ. ಈ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತೇವೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ನಾವು ಗೇಣಿದಾರರ ವರ್ಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಭೂಮಾಲಿಕರ ವರ್ಗವನ್ನು ತರೆಯು ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಾವುಗಳಾರೂ ಮರೆತುಬಿಡುವುದು ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಯತನಕ ಭೂಮಾಲಿಕರ ವರ್ಗಗಳಿರುತ್ತೇವೋ ಅಲ್ಲಯ ತನಕ ಈ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಿಗೂ ವ್ಯಾಜ್ಯ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಈ ವಾಜ್ಯ ತಪ್ಪಿಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ನಾವು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವಿನಾಯಿತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಿರ್ಧರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವೆಂದಿವನ ಕಾಫಿ ರಬ್ಬರ್ ಬೆಳೆಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ತಪ್ಪವನ್ನು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೂ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಹೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ)

ಈ ಒಂದು ವಿನ್ಯಾಸ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿವರ ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ನಾಳೆ ಇದು ರವಾನಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ವಿವರ ದೇಶದ ಒಂದು ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದೂ, ಕಾಫಿ ರಬ್ಬರ್ ಬೆಳೆಗೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಾಧುವಾದುದೆಂದೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು 3-4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಬೇಕು ಇರಬಹುದು. ಆಗ ಪುನಃ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗಲೇನು ಒಂದು ಈ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಈ ಎರಡು ಪಾಂಚೀಷ್ವರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರುಗಳಿರುವ ತನಕ ರವಾನೆಗೊಳಪಟ್ಟು ವೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಬ್ಬರ್ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಈಗ ವಿನ್ಯಾಸ ತೋರಿಸಿರುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಗೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇವರಿಗೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಳೆ ನಾವು ಆ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆತಕ್ಕಾಗಲೂ ಈ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ರೊಕ್ಕದ ಮೂಲಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ವಿನ್ಯಾಸ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಮೊದಲಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ ಕಾರಣ ಈಗ ಏನು ಒಂದು ವಿನ್ಯಾಸ ಆ ಕಾಫಿ ರಬ್ಬರ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ಬೆಳೆಗೂ ವಿನ್ಯಾಸ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಡೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನೊಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ಭಯ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಏನೇನೋ ಹೇಳಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. “ಇದು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೇರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಜನರು ರಿಟ್‌ಹೋಗಬಹುದು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಷ್ಟುಂಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾದ-ವಿವಾದಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜಂಟಿ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನವರೂ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ನೂತನಗಳನ್ನು ಈ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸಮಿತಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಜಮೀನನ್ನು ತನ್ನ ಒಂದು ಪರ್ಸನಲ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ 27 ಸ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲು ಒಂದು ಮಿತಿಯ ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂತ ಬಾಂಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಸೀಲಿಂಗ್ ನಿಂದ ಆ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಅಪವಾದ ಅಡಕತೆ ವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಈ ವಿವರ ತನ್ನ ಕಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ತನ್ನ ವಶವಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ಪರ್ಸನಲ್ ಆಗಿ ಕಲ್ಟಿವೇಟ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಪುರಾ ಜಮೀನನ್ನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ತನ್ನ ವೈವಾಹಿಕಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಜಮೀನನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಬ್ಬಾದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಜಮೀನನ್ನು ಗೋ-ರಾವಣಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೇವಲ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಬ್ಬಾದಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನಿರುತ್ತದೆಂದು ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಅನೇಕ ಇರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲ.

ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಲು ಹೊರಟಿರುವ ನಿದರ್ಶಗಳಿವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕಯಾದಿಗಳನ್ನೇ ಕೊಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಾನು ಅರಿಯುವೆ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆ ಎತ್ತು ಬಂಡಿ ಇವುಗಳೊಂದು ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಂತೆ ಬರೆಸಿರುವ ನಿದರ್ಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸ ತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಸ್ವಂತ ಚೊಳ್ಳು ಸಾಗುವಳಿದಾರರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಗಿಯಾಗಿ ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದೆಲ್ಲ ಪಾಪವಲ್ಲವೇ ಎಂತ ಹೇಳಿದರು. ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರನು ನೀರಿನ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಚುಚ್ಚಿ ದುಡ್ಡು ದುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಪಾಪವಲ್ಲವೇ, ರಾಯರ್ ರೊಕ್ಕಗಳನ್ನುವುದು ಪಾಪವಲ್ಲವೇ ಎಂತ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದುದು ತಪ್ಪೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅದು ನ್ಯಾಯವಾಗೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸುವಂಥ ಒಂದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅರ್ಥಿಕ ವಿಷಮತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು 1 ಕ್ಕೆ 30 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯು ಬಡತನ ಉಳಿಯುವುದಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬದಲು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಸಂಭವವೇನಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯ ಬಂದರೂ ಜನ ನೋಡುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ. ಹೊದೆಯಲು ಬಟ್ಟೆ ಪಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಷ್ಟು ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ಜನ ಆಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸಾಕಾಗುವ ದಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ 4½ ಬಡ್ಡಿ ಬರತಕ್ಕ ಬಾಂಡ್ ಕೊಟ್ಟು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂಥ ಭೂಮಿ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನೋರ್ ಇಡುವಾರದು. ಅವರ ಮೂಲ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂಧಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ.

4-00 P.M.

ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಧನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಏನಿದೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮೂಲ ತತ್ವಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ ಸ್ತ್ರೀಧನ ಎಂಬುದು ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿಧವೆ ಮತ್ತು ಅವಿವಾಹಿತ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬಹುದು ಇದು ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಅವಶ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೆಲವರು ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಗಿ ಇದುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸಮಾರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗ ಕೆಳಗಿನವರ್ಗ ಎಂಬ ಭೇದ ಭಾವ ಅಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಕರ್ಯಾಣವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಮನೋವೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪರಮೇಶ್ವರನು ಅವರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುರಾರೋಗ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ದಯೆ ಪಾಲಿಸಲ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri F. X. DENIS PINTO (Kaup).—Mr. Speaker, Sir, I thank you for giving me this Opportunity to say a few words on this measure. No other Bill has engaged public attention and the attention of the legislators so much as this Bill affects about 78% of the territories of our State and 80% of the population. We should be proud of this Bill and we should really congratulate the party in power for bringing this measure which has been hailed as a progressive one.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Is it your Opinion that the party in power is only progressive party?

Sri F. X. DENIS PINTO.—From the discussion here I find that the suggestions given by the members of the Opposition are much less progressive than the provisions contained in the Bill itself.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Certainly not.

Sri F. X. DENIS PINTO.—I will say in what way. Some of the suggestions made by them are such that they want to make certain changes in the Bill to satisfy certain interests which they may be representing. Certain members have said that there should not be any ceiling on plantation.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Which is the State in India that has imposed ceiling on plantation? We are advocating it as a policy of the party. When we consider coffee as an industry we should not interfere with that. It is not a question of Mysore doing it by itself, but no State in India has thought of imposing a ceiling on plantation.

Sri F. X. DENIS PINTO.—What I say is that the Bill as it stands covers all these points and the provisions there of are more revolutionary when compared to the Bills of Andhra, Madras or Kerala. We have to take credit for that and it should be our duty to raise our hands and congratulate the Government and Particularly the Revenue Minister who has been fighting very hard against various interests to pilot this Bill. In spite of all sorts of pressures he has come forward with this Bill for which we should congratulate him. I should like to make this Bill still more progressive as far as one point is concerned and that is about personal cultivation. I find that none of the members of the Opposition have raised any objection to the definition of "personal cultivation".

So I want that this kind of definition should be applied strictly. Only dependents and casual labour should come in under personal cultivation. If any one wants to resume land for personal cultivation, he should be allowed. Secondly, it has been mentioned that if agriculture is not the source of income, he should not be allowed to resume land. Any surplus land is not allowed. In the case of a man who wants for self-cultivation, he is allowed to resume land for personal cultivation, though his means of income may be quite a different one. Say a lawyer practising in Bangalore earns by means of this profession,

but if he wants land for self-cultivation, he is allowed to have it for self-cultivation with labour. If agriculture is not the main source of income, the man should not be allowed to resume the land; the man who lives by agriculture alone should be allowed. Then only we will succeed in getting more production because the man toils hard on the land and produces more.

The second point is, if I compare the conditions here with the conditions prevailing in America. I am having certain doubts in my mind, whether by having this measure we are really increasing production. To-day in America they want to reduce the extent of land to be cultivated; they want the owners not to cultivate a certain portion of the land because the production is very much high. They cannot cope with the increased production. In spite of the exports there is so much of surplus available for them. That is due mainly to intensive cultivation. In America only 23 per cent of the population live on agriculture. The production is so much that not only the entire State is fed but there is enough surplus for export. In India, about 75 per cent are living on agriculture and yet we are not able to feed our own people. They say that once the measure comes into force and the land is given to the tiller of the soil, the production will increase. I say no. I have a great fear that the production will come down. Unless the Government think of supplying fertilisers to the extent needed, gave credit to the cultivators, and take other steps, this measure will not bring any desired result. In America though the ranchers are having very large area under cultivation, Government or semi-Government agencies or non-official agencies offer their advice, they test the soil and advise that particular soil is suited for growing particular crop; they supply seed and particular kind of manure and if the man is in need of money, they offer loan and at the time of harvest, they buy portion of produce to set it off against the moneys advanced by them; thereby they help the cultivator to have intensive cultivation and to produce more. That should be the aim of our Government. In future when this Bill comes into law they should come forward to help the growers in so many ways.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—What do you say regarding exemption of religious institutions.

Sri F. X. DENIS PINTO.—This is a measure where we cannot try to isolate a particular class of people. When we say that the land should go to the tiller of the soil, I quite agree with my friend that we should not discriminate a particular class of people from this measure. But there are other points to be considered. After all, the measure says that the land from the institutions should be given to the tenants and they should be paid annuity every year. My friends forget the fact that the money value is different each year. If they fix a certain amount to be paid every year, it is quite natural

(Sri F. X. DENIS PINTO)

that in one year the money value will come down and the religious institution may not be able to carry on the duties entrusted to them for the particular purpose. In my view, the religious institutions should be exempted so that they may get the income in kind and not in money and they may realise it by giving the land on lease. Because we are not sure of the potential value of money. If the purchase value of a rupee is to-day four times the pre-war rate, it may come down after two years to 8-10 times. It will be a great hardship on the religious institution to carry on their duties. I am of the opinion that religious institutions should be exempted from this measure and they should be allowed to lease the land on fixed tenure and fair rent.

I now come to compensation clause. The Revenue Minister is very drastic. Compare our Bill with the Anadhra Bill and even the Bill brought forward by the communist party in Kerala. I do not understand why he should be hard on a particular class of people. I am not for making the rich richer. But if the measure allows a certain class of people to keep land for cultivation up to a ceiling limit and the ceiling limit is a very large one, about 27 acres, I am saying that up to 27 acres, up to the ceiling limit, let him pay compensation at twenty times fair rent; above the ceiling limit, let him pay 15 times. Up to a basic holding or two basic holdings, let him pay 25 per cent of the fair rent and above two basic holdings let him pay twenty times fair rent and above that, 15 times. That will be a step which will satisfy every one and it will not be a hardship to one class of people.

Regarding small holders, you have defined a small holder as meaning a land-owner owning land not exceeding a basic holding. If one basic holding gives an income of Rs. 400, you cannot expect the family of a small holder to live on Rs. 400. The object of the Five Year Plan is to increase the income and the standard of living. At least two basic holdings are to be considered as one small holding. As far as South Canara is concerned, there will be two crops. So, lands bearing two crops may be considered as item No. 1 in the Schedule. With these few words, I thank you Mr. Speaker.

†Sri L. S. VENKAJI RAO (Basavanagudi).—Mr. Speaker, Sir, I am thankful to you for giving me an opportunity to express my views on this Bill. I congratulate our Government and my friends in the opposition because this is one of the rare occasions where both of us have agreed to agree. Sir, a measure of this type does require the blessings of all and the co-operation from all quarters. Exemption that is made in respect of plantation, is, in my opinion, absolutely necessary, because ceiling is not a workable proposition in this case. It is run as an industry and the advantage claimed by industries is not there to the same extent. The expenditure said of it and the guarantee accorded to the labour is a little more. Sir, I personally feel that

the bill, in its nature, has been liberal towards landlords. There are a number of exemptions in regard to special farms and other institutions. In the case of agriculture, even if it is run on the same basis as industries, the yield on land will not be more than two or three per cent. For instance, there is a big farm adjoining to Mysore Sugar Company. The company is running it in loss. Even if a bonus of three months is paid as in the case of industrial labour, the return is not much. Then Sir, when we are ameliorating a certain class of people, we should see that another class of people do not suffer. We must see that the compensation, the mode of payment, the interest and the period are all such that will not create any hardship on those people who will have to make over their lands in favour of the tenants. It is agreed by all that the tillers must be the owners of the land; but those who make over their lands should not be made to suffer. We are floating 11 years bonds on $4\frac{1}{2}$ per cent interest. According to the bill, bonds will be given to the owner on 20 years and the interest is the same. We are all aware that the rate of bank interest is going up in other countries and money is becoming cheap. In spite of the announcement made by the Central Finance Minister, we will be forced to start borrowing at five per cent. So, there must be two types of bonds. If the period is less, the interest may be less and if it is 20 years, the interest should be higher.

In regard to religious institutions, Sir, the Planning Commission has rightly recommended. In my opinion, it may be irredeemable bonds and interest should be paid half-yearly. The other thing that I wish to point out is, if the educational institutions have a Trust. Government must have ample power to pay them back. For instance, an institution may desire to expand its college or start constructing buildings for the college or hostel for the students. In such cases, irredeemable bonds will not help. So, Government must have ample power to pay them back on the recommendations of the Trustees. Finally, I must thank the Opposition first and members on this side also because we are more or less unanimous and unanimous on this Bill. With these few words, I support this Bill.

4-30 P.M.

†ಶ್ರೀ ಕವಿರಾಜ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆರುದಿನಗಳಿಂದ ನಯುಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಈ ಭೂಶಾಸನದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೊಡನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಮೂಲ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಒರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಸಮಸ್ಯೆ ಕಠಿಣವಾದ ಮತ್ತು ಕೊಡಕಿನ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಎಚಾರದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇವೆ. ಕೆಲವರು ಬಹಳ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಡನೆ

(ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ)

ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು, ಹೀಗೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಶಾಸನವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನಾಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿವಿತ ಒಂದುಕಡೆ, ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ವರ್ಗದವರು ಎಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವವರು ಪಾಂಡುರುಗಳು ಒಂದುಕಡೆ, ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ವಿಧವೆಯು ಆ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವರ್ಗದವರು, ಹೀಗೆ ನಾನಾವರ್ಗದ ಜನರು ನನಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ನನ್ನ ಯ ದಿನ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ರವಲೂಂಡೆ ಹೇಗೆ ಆಯಿತೋ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅವರವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಒಂದು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಕಾರ ಬಹು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಒಬ್ಬರ ಪೌರವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏನೆಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ವಿಧೇಯಕದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೆಲವರು ನಿರ್ದಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಿಟ್ಟು ಸುತ್ತಲೇ.

ಪರಮಾವಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿವೆ. ಕೆಲವರು ಸಂಯುಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಇಟ್ಟಿರುವ ಪರಮಾವಧಿಯ ಮಿತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು—ಒಬ್ಬರು, ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಐವತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಏಕೆ ಇರಬೇಕೆಂಬ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಪರಮಾವಧಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅತಿ ಆಸೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೆಲವೇ ವಿಮರ್ಶೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಟ್ಟು ಸುತ್ತಲೇ. ಮೊದಲನೇ ವರ್ಗದ ಜಮೀನು 27 ಎಕರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ವರ್ಗದ ಜಮೀನು 36 ಎಕರೆಗಳು; ಮೂರನೇ ವರ್ಗದ ಜಮೀನು 45 ಎಕರೆಗಳು; ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಗದ ಜಮೀನು 54 ಎಕರೆಗಳು, ಐದನೇ ವರ್ಗದ ಜಮೀನು 108 ಎಕರೆಗಳು. ಆರನೇ ವರ್ಗದ ಜಮೀನು 162 ಎಕರೆಗಳು ಮತ್ತು ಏಳನೇ ವರ್ಗದ ಜಮೀನು 216 ಎಕರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಲಬರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕೆಲವರು 18 ನಿಯಮಿತ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಹುದೆಂದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು 12 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದೆಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯು 18 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ವಿಧಾಯಕವಾದುದರಿಂದ ನಾನು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವೂ ಇಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಲಿ.—ಪಾಂಡುಂಗು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಹದಿನೆಂಟು ಎಕರೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಟಪ.—ಅದರಲ್ಲಿ ನೃಪ್ಪವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಅಮೇರಿಕ ಜಮೀನಿನ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೆರೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದಂಶವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೇ ಸ್ವಂಟಿಫಿಕಾಂಗಿ ಅಂದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವಂಥ ತಕ್ಕದಿಯಲ್ಲಿ ತೂಕಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಜಮೀನು ಒಂದೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಿಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದುಕಡೆ ಜಮೀನು ಫಲವಾತ್ಮ್ಯಾದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ಫಲವಾತ್ಮ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಒಂದು ವೇಳೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐದು ಪ್ರದೇಶಗಳು ವಿಲೀನಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಐದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಐದು ವಿಧವಾದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸೆಟೆರ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೀಸೆಟೆರ್‌ಮೆಂಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಕಂದಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಿಡುವಳಿಯ ಪರಮಾ ವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ವಿನಾಯಿತಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ರೈತರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದರ ಮೂಲತತ್ವ ಗೇಣೀದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗ ಬೇಕೆಂಬುದು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೇಣೀದಾರರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಇದರಿಂದ ನಾವು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದು ಬೇಡ ಎಂದರು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಸತ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಆಧಾರದಮೂಲಕ, ತಪಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆದು ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಸ್ತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಹಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಸ್ತಿಯಿಂದ ಧರ್ಮ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ನನಗೂ ಇಲ್ಲ; ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಸೆಟೆರ್‌ರಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವರಮಾನಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಸೂಚನೆಗಳಿವೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇನಾಮಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಆಗಿದೆ. ಆ ಕಾನೂನು ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಕಾನೂನು ಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇನಾಮಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ಜಮೀ ನುಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೊಂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗದಿದ್ದರೆ ಜಮೀನು

(ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ)

ಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ತನ್ನಿಕ್ ಅರೊಯನ್ಸ್ ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದೇ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಅವರ ನೂಟನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಪಕ್ಷ 8 ರಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಆಗಿರತಕ್ಕ ಗೇಣಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೇಣಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. $\frac{1}{4}$ ಭಾಗ ನೀರಾವರಿಗೋಸ್ಕರ ಹೊಂದಿದ ಜಮೀನಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು $1\frac{1}{2}$ ಭಾಗ ಇತರ ಜಮೀನುಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆರ್ಷಿ (ಎರಡನೆಯ) ಪುಟ 26 ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಂದ್ರ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ನೂಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನೂಟನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇವರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಧಕ್ಕೆಯೂ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಧ್ಯಾದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆ ಕರಾರ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾದರೂ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡಬೇಕು. ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತಂಡಿಗೇ ನಾವು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯಾದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಲಿ. ದೇಶಕ್ಕೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಶೇಕರಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆಯನ್ನು ದೇಶದ ಕರಾರ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಕೋರಿ ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ದೇವರು ಆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹತ್ತಿರದುದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಡವಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವೂ ಆರ್ಷಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ನಿಮ್ಮದೂ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯೇ !

(ನಗು)

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 9 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಈ 9 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು 2 $\frac{1}{2}$ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಸಾಗು ಮಾಡಬಹುದು. 2-2 $\frac{1}{2}$ ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 5 ಜನರಂತೆ ರೈತರ ಹಾಕಿದರೂ ಆರ್ಷಿ ಜನರಾಗುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಆ 9 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ನೂಟಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳು ಅಂಗೀಕಾರಕ್ಕೆ ದೋಗಲಾಡುವುಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಯಮಿತ ಅಂದರೆ ಅಪಾಯಿಂಟಿಡ್ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಲೀ ತನಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನನ್ನು

ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಪರಿಮಿತ ನಿರ್ಬಂಧ ಏನಾಯಿತು ಎನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಶ್ಚಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದ್ದರೂ.....

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I am going to accept the recommendation of the Planning Commission that if any institution is cultivating the land personally on the appointed day, to that extent the ceiling may not be applied. That is the view of the Government. That is the recommendation of the Planning Commission.

Sri M. C. NARASIMHAN.—This requires some clarification. Is it applicable to individuals.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—It is clear. If on the appointed day any religious or charitable institution is cultivating the land personally according to the definition contained in the provisions of this Bill, if that extent personally cultivated exceeds the ceiling area, we have no objection to exempt. That applies to the lands under personal cultivation on the appointed day. Appointed Day is the Day on which the Bill becomes law.

Sri M. R. PATIL.—Personal cultivation requires personal supervision. How can a charitable institution supervise cultivation ?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—It may be that a swamiji may personally supervise cultivation.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜನೇಯರೆಡ್ಡಿಯವರು ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಅನೇಕ ಗೇಣೀದಾರರನ್ನು ಜಮೀನುದಾರರು ಉಚ್ಛಾಟಿಸಿ ಮಾವುಪುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಎಷ್ಟೋ ಗೇಣೀದಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಜಮೀನುದಾರರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಜಮೀನುದಾರರು ಯಾವ ಈ ಗೇಣೀದಾರರಿಂದ ಈ ಸೇರ್ ಅಮಶಂಖನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬದನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಟೈಂ ಇದೆ ? ಫೈನಲ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯ.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—We will take appropriate action.

ಇನ್ನು ಪಾಂಡೇಪ್ಪನ್ ಎಚಾರ: ಕಾಫಿ, ಟೀ, ರಬ್ಬರ್ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನಿಲಂಗೆನ ನಿರ್ಬಂಧ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಯಿತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಸಹ ಅದೇ ವಾದವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಾದವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗು ಈ ಬೆಳೆಗಳ ಎಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಮೂಲ

(ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ)

ಎಫ್‌ಐಸಿಎಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಬಂಧನೆ ಅಡಕವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಯುಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಅಂತಹ ವಿನಾಯಿತಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದುದು ತಮಗೊಂದಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಪರಮಾವಧಿ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಪ್ರಕಾರ ಅಡಿಕೆಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆಗಾಗಲೀ ಆಯಾ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನುಗಳು ಇತರ ಜಮೀನುಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಷ್ಟೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದನೇ ದರ್ಜೆಯ ಅಂದರೆ ಶಾಶ್ವತ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿರುವಂಥ ಜಮೀನು ಎನಿ ಅಂಥಾದ್ದು 27 ಎಕರೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಡಬ್ಬಲ್ 54 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಈಗ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ ಜಮೀನಿಗೆ ಬಂದರೆ-36 ಎಕರೆಗಳ ವರೆಗೂ ಅಡಿಕೆ-ತೆಂಗು ಇಂಥ ಬೆಳೆಯಾಗತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಈಗ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮಳೆಯ ನೀರಿನಾಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುವಂಥಾ ಜಮೀನು ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟರವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವಂಥಾ ಜಮೀನನ್ನು 54 ಎಕರೆ ಭಾಗಾಯಿತ್ತು ಜಮೀನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಅದರ ಈಗ ಕೆಲವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿನಾಯಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಿರುತ್ತೆಂದರೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಂದಲೂ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅದು ವಿನಾಯಿತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ವಿನಾಯಿತಿ ಅಲ್ಲ ಎಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥದಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂತ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ನಾನೀಗ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ: ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗೇಣೀದಾರರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಗೇಣೀದಾರರಿಗೆ ಏನೇನು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ದೊರೆತಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥಾ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳೂ-ರಕ್ಷಣೆಗಳೂ ಅವುಗಳ ಪರಮಾವಧಿ ಎಲ್ಲೆಯವರಿಗಿರುತ್ತೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ಅವುಗಳು ಇಲ್ಲೆಯ ಗೇಣೀದಾರರಿಗೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಅದರ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಂತ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ರೈತರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವರು ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಈ ಎಗ್‌ಜೆಂಪ್ಟ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂತ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದು ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್ (ಫುತ್ತೂರು).—ಈಗ ತಾವು ಮೆಣಸಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವ 25 ಎಕರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೇನು ಆರೋಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು.

ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಧನದ ವಿಚಾರ: ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸಹೋದರಿಯರನೇಕರು ಬಾಯಿಂಟ್ ಸರಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಒಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ತಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಈಗತಾನೆ ನಾನು ಓದಿದೆ. ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಐದು ಜನಗಳಿರತಕ್ಕ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಬಿಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಯಾಯಿತಿ ಅವರಿಗೆ

ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ ಅಷ್ಟು ಸಾಲದೆ ಎಂತ ನಾನು ಆ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸಹೋದರಿಯರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬಡಬೇಕಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದ ಭೂಮಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ (ಗಾಂಧೀನಗರ).—ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ಸ್ತ್ರೀ ಧನದ ವಿಚಾರ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಮಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣದಿಂದ ಜಮೀನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೇ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂತ ಕೇಳಿದ್ದೇವು ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ 162 ಎಕರೆಗಳಿಂದ 216 ಎಕರೆವರೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ ಅವರಿಗೂ ಅವರ ಯಜಮಾನರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಆ 216 ಎಕ್ರೆ ಜಮೀನು ಸಾಲದೇನು ? ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಒಂದು ವಿನಾಯಿತಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಅನಂತರ ಅವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ವಿಧವೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಮಿತಿಯವರು ಅನಗತ್ಯವೆಂದು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದನಂತರ ಗಂಡನಿಗೂ ಹೆಂಡನಿಗೂ ಯಾವ ಬೆಳೆಗಳು ಇರಬಾರದು ಈ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಅವಕಾಶಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಅವಿವಾಹಿತ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೂ-ವಿಧವೆಯಿಗೂ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೋರಿನಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲಾಯಿತು ; ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಆರುಮುಗಂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ—ಈಗ ವಿನಾಯಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಜಮೀನನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರ ಪರಮಾವಧಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಭೂಮಿಗೆ ಮಾರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಈಗ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೇ ಎಂತ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವುಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಯಾವ್ಯಾವ ವ್ಯಾಂಟೇಜ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥಾವರಿಗೆ 18 ಸ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕ ಜಮೀನನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಲೆಯು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೆಂತ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಈ ಎಫಿಷಿಯೆಂಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್ಡ್ ಫಾರಂಸ್, ಆರ್ಕರ್ಸ್ ಗಾರ್ಡನ್ಸ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಮಾನವಾದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಸಣ್ಣಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಎಕ್ರೆಯಿಂದ ಐದು ಎಕ್ರೆವರೆಗೆ ಜಮೀನಿರತಕ್ಕವರು ನೂರಕ್ಕೆ 27ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಐದು ಎಕ್ರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹತ್ತು ಎಕ್ರೆ ಒಳಗಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಾಲಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಬಂದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನವು ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡೋಣ.

Sri V. SRINIVASA SHETTY (Coondapur).—Is it a fact that the Planning Commission have recommended that a small holder should be allowed Five acres.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Therefore provision has been made in the Bill to enable small holders to continue the tenancy even after the appointed day.

Sri J. B. MALLARADHYA.—This facility applies to giving leases. But the question is here one of ownership.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—The Planning Commission have recommended, if my information is correct, that the small holder should have at least Five acres.

5-00 P.M.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—They have not specified the extent in their recommendations so far as this Bill is concerned.

Sri J. B. MALLARADHYA.—In the course my talk, I referred to the total absence of the expression 'economic holdings' in this Bill. I know the reasons why it is not there. But unless you give a minimum of 5 acres to the small holder, how will you stimulate intensive agricultural production?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟರು ಕೇರಳದ ಕಾನೂನನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹಿಡವದಾರರು ಗೇಜಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಗೇಜಿವಾರನು ಒಮ್ಮೆದರೆ ಜಮೀನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗೇಜಿಯ 12ರಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಒದಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

"18. Special provision regarding small holders. (1) For the purpose of this section 'small holder' means a person who either as landowner or intermediary, or as tenant of land not subject to resumption under section 10, or in two or more of such capacities together, has an extent of land not exceeding five acres of double crop nilam or its equivalent.

"Provided that where a person had in any one or more of such capacities land exceeding five acres of double crop nilam or its equivalent in the aggregate immediately before the 18th day of December 1957....."

"(2) Where in respect of any land the cultivating tenant was entitled to fixity of tenure, immediately before the commencement of this Act under any law, custom or contract or under any decree or order of court.

"(a) such tenant holding under a small holder may, at his option.

(i) elect to continue as tenant in respect of the entire holding; or

"(ii) elect to purchase the entire land comprised in the holding; or

(b) where both the small holder and the tenant agree, the tenant shall be entitled to surrender one half of the holding to the small holder and retain the other half.

“(3) (a) Where a tenant elects to continue as tenant in respect of the entire holding under clause (a) (i) of sub-section (2) he shall pay to the small holder as rent for the land comprised in the holding 75 per cent of the contract rent or where fair rent has been fixed in respect of the holding under any law in force immediately before the commencement of this Act, such fair rent.

(b) where a tenant elects to purchase the entire land comprised in the holding under clause (a) (ii) of sub-section (2) he shall pay to the Land Tribunal in a lump in such manner as may be prescribed, a sum equal to 12 times the contract rent or where fair rent has been fixed under any law in force immediately before the commencement of his Act, 12 times such fair rent.”

“ಪರ್ಮನಂಟ್ ಟೆನಂಟ್” ಅಂದರೆ ಕಾಯಂ ಗೋಡಾರನನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅಂಥವನು ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ರಕ್ಷಿತ ಗೋಡಾರನಾಗಿದ್ದರೆ 12 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಇಂಥ small holders ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿದೆ. ಬೇರೆಯಾವ ವರಮಾನವಿಲ್ಲದೆ, ಭೂಮಿಯಿಂದಲೇ ವರಮಾನವಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿದೆ. small holders ಅಂದರೆ ಯಾರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಬೇರೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವಂಥವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಲ್ಲ.

Sri J. B. MALLARADHYA.—You are against fragmentation. You are taking steps for consolidation of holdings. What is the use of having basic holding? There is no incentive to small holders for intensive cultivation.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ — ಭೂಮಿಯನ್ನು fragmentation ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಮೇಲಿನ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಷ್ಟುಮಾನ ಬೇರೆರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ದಾಹ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಬಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಕ್ವಾಲ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಸಣ್ಣಹಿಡುವಳಿದಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಬಿಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ protected tenantನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇಂಥ ಭೂಶಾಸನ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಕಾನೂನು ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಬೋತರವರು ಪರಮಾವಧಿ ಮಿತಿಯವರೆಗೆ ಬಿಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಜಾರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಗೋಡಾ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಬಿಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಪರಮಾವಧಿ ನಿಲಂಗೆನಷ್ಟು ಬಿಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇದು ಭೂಮಾಲೀಕರ ಕಾನೂನು ಆಗುತ್ತದೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟೇ. ಸದ್ಯ ಇರತಕ್ಕ ಗೋಡಾರ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಎಂಗೆ ಎರಡುವರ್ಗದ ಜನರು ಇರಬಾರದು. ಎಷ್ಟುವುದು ಈ

(ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ)

ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ. ಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿ ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದು ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ವಾದದಲ್ಲಿ ತಿರುಳು. ಯಾಕೆಂದರೆ 30 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಒಡೆತನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸಹ ಗೇಣಿದಾರರ ವಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಲೆಟಗೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದ. ನಿಜ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಅರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ, ಪದ್ಧತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡನೇ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಒಂದು democratic system ಇನ್ನೊಂದು totalitarian Method. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಆವಲಂಬಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಿ ಪೊಲೀಸ್ ಇವು ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ litigation ಬರುತ್ತದೆ. litigation ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಎರಡನೇ ಮಾರ್ಗ totalitarian Method ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವೇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಳಾಗುತ್ತದೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ litigation ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತ್ಯ ಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ವ್ಯವಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪರಿಹಾರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ಕೆಲವು ನೂತನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಜಮೀನಿಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರಿಂದ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಮಾಧಿ ಹಿಡುವಳಿಗೆಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವ ಜಮೀನಿಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗೇಣಿದಾರರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೀನಿ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. He has some interest in the land. I have directed that he should be paid some compensation where he has permanent interest.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am afraid, there is no such thing in the Land Acquisition Act and Case Law; I do not think there is a single instance like this.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I have examined the law thoroughly. If he is a permanent tenant, he cannot be evicted; that apart, the tenant has some interest. Therefore, compensation prescribed in the case of non-resumable lands stands different from the compensation provided for the surplus land. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮೊನ್ನೆದಿಂದ ಬದರಾಯಿಸಿ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಉಚ್ಛಾಟನೆಮಾಡಿ ಜಮೀನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಸೂಕ್ತವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏಳನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೆಲವರು ವಾದಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭೂವಿಫೇಯಕ ಕಾನೂನಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೀರಿಕ್ಷಣಿಯಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಉಚ್ಛಾಟನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಯಾರಾದರೂ ಸಂಭಾವಿತರಾದ ಭೂಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಮೊನ್ನೆಮಾಡಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು set free ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸ್ಯಾಯುವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಬೋತ್.—ಕೆಲವರು ಜಮೀನನ್ನು ಬಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಕಾಗದ ಇವು ಬರೋ ಬರಿಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನುಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇದರಿಂದ ಲುಟಗೇಷ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಲುಟಗೇಷ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಡಿಕ್ಲೇಟರ್ ಮಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮರಾಠಾಧ್ಯ.—ಅವರು ಏಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ನೀವೇ ಡಿಕ್ಲೇಟರ್ ಆಗಿ. (ನಗು)

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಮುನ್ಸೀಫ್ ದರ್ಜೆಯವರಿಬೇಕೆಂದು ನಮೂನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ನಿಖರ ಜಡ್ಜ್ ದರ್ಜೆಯವರಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಾಠಾಧ್ಯರೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮರಾಠಾಧ್ಯ.—ರೈತರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಜನ ನೂರಾರು ಮೇಲೆ ದೂರದಲ್ಲರುವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುಭವವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಮುನ್ಸೀಫರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಈಗ ಬಿಲ್ಲನಲ್ಲೂ ವಂತೆಯೇ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಬಿಡಿ ಪುನಃ ಆ ವಿಚಾರ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮರಾಠಾಧ್ಯ.—ನಿಖರ ಜಡ್ಜ್ ದರ್ಜೆಯವರಿಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕೆಲವು ರೈತರು ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ಇದೇನು ಸ್ವಾಮಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿವಿ. ಜಿಲ್ಲಾ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತೆ ಅಯ್ಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸೀಫರೇ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುನ್ಸೀಫ್ ದರ್ಜೆಯವರೇ ಅನುಭವಸ್ವರಾಗಿರುವವರು ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಒಂದು clarification ಏನೆಂದರೆ ಅನುಕೂಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮುನ್ಸೀಫರುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. High standard expect ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಇವು ಕೆಲವರೂ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಗೆ ಎರಡನೆಯ ಅಪೀಲ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಅನಾವಶ್ಯವಾದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. Appellate authority ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಮೂದುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. District Judge or Revenue Appellate Tribunal ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು refer ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಎರಡನೆಯ ಅಪೀಲ್ ಇದ್ದರೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳೂ ಖರ್ಚು ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ judicial officer ಎಂದರೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇರಾಣಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಹಾಗೆಯೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಸಹ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇರಾಣಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಇಂತಿರ್ಮಾನ ಆಪ್ತರೇ ಆಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟು ತೀರ್ಮಾನ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಂಥವರು ರಿಟ್ ವಿಷೇಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

Personal cultivation ಎಂಬ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತಶ್ರಮ ಅಡಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಪಿಂಗ್

(ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ)

ಕಮಿಷನವರು ಏನು ಅರ್ಥವಿವರಣೆಯನ್ನು ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದೇ ಅರ್ಥವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅವರೂ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನವರ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Even with regard to the tenant there is no restrictions so why such restriction in the case of the landlord?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಂತನಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವರು ಜಮೀನಿನ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಹತ್ತು ಮೈಲಿಗಳ ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಬಂಧ ಮೂಲ ವಿಘೇಯಕದಲ್ಲಿದ್ದು, ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಆ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನಾಮಂಡಳಿಯವರು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಸಾಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಲೀಕರು ಅವರ ಜಮೀನಿರುವ ಕಡೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಅಡಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಯೋಜನಾಮಂಡಳಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಉಗ್ರವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನಾಮಂಡಳಿ ಉನ್ನತವಾದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಯೋಜನಾಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಒಪ್ಪಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೂ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಯೋಜನಾಮಂಡಳಿಯ ಶಿಫಾರಿಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಭೂನುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿವೆ.

Sri J. B. MALLARDHYA.—I never criticised. What I said was there are some States which have notably departed from the very substantial recommendations made by the Planning Commission in material particulars. When it suits your purpose, you quote the Planning Commission.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು—ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಒಪ್ಪದೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಇನ್‌ಸಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಅದು ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಿತಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೇವಾದೇವಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ದರ್ಜಾಳಿಗಳು, ದಾಕ್ತರಗಳು, ವಕೀಲರು ಇವರುಗಳ ಅಸ್ತಿಗೆ ಏಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ನೆಹೋದರಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಗುಡುಗು. ಮಿಂಚು, ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸಂಯುಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಂಡವನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಸುವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರಿಗೆ ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಿರುಸು ಬಾಣ, ಗುಡುಗು, ಮಿಂಚು ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೀಸುವಾಗಿತ್ತು. ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕವನ್ನು ವಹಿಸಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ನೀತಿಯ ದೆಶೆಯಿಂದ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಇದೆ. ಅವರಂಥ ಶ್ರೀಮಂತರು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಹಿಂಸೆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದವೋ, ಯಾವ ಅಹಿಂಸೆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾವು ಹೋಗಿ ದೋಷವೋ, ಆ ಅಹಿಂಸೆಯ ಕಾನೂನಿನ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಗತಕ್ಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿರಾಜ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಡಿ ಬಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿರಾಜ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಉಳಿದ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದು ಅಗತವೆಂದು ನನ್ನ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಗಿದೆ. ಬಹು ಮಂದಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಅದೇ. ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವವರ ಪೈಕಿ ನಾನು ಒಬ್ಬನು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾ ದಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದುಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವ ಸಂಬಂಧವು ಸಿಬಂದಿನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಹತ್ತರಷ್ಟನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮಿಸರಾಗಿದ್ದೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ 3½ ವರ್ಷ ಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಪೈಕಿ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ 2½ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂ. ಎರಪ್ಪ.—ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿರಾಜ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ಶ್ರೀಮಂತರು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಾದ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಶೇಕಡ 10-15 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಗಬಹುದು.

ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಮುನ್ನ ಜಿ. ಸಮಿತಿಯವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರು ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂಲ ವಿಧೇಯಕ ರಚಿತವಾದುದು. ಅವರು ಬಹಳ ಶ್ರಮ ಶೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಾಗ ನನಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಿಧೇಯಕ ಈ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇತರ ನನ್ನ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರುಗಳಿಗೂ, ಸಂಯುಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು. ಎಷ್ಟೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರ ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಬುಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳು. ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ರಾದ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು ನನಗೆ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು. ಆ ಕಡೆಯವರೂ ಕೂಡ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Sir, there is a controversy regarding the definition of plantation in the definition. It is restricted. They have not taken note of the other crops that are grown within the plantation area. In the Kerala Act, the definition of plantation is slightly wider and it partakes the Central Plantation Labour Act and it includes also the area within the bounds of plantation whatever agricultural produce is grown or whatever forests there are, is not taken into account for the purpose of ceiling. May I know your feeling in regard?

Sri KADIDAI MANJAPPA.—The suggestion was that plantation owners should be left with some extra land for ancillary purposes. The choice was whether they should have one ceiling area of land required for ancillary purposes. We have chosen to give one ceiling area in addition to the plantation exempted from ceiling.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That the Mysore Land Reforms Bill 1961, as reported by Joint Select Committee be taken into Consideration.”

The motion was adopted.

5-20 P.M.

HALF AN HOUR DISCUSSION *Re:* SUPPLY OF ELECTRICITY TO RESIDENTS OF RON, DHARWAR DISTRICT.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡವೇಟೆ (ರೋಣ್).—ಸ್ವಾಮೀ, ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ರೋಣ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಮ್ಮೆಚ್ಚಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ರೋಣ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮುಖ್ಯ ಗ್ರಾಮಗಳಾದ ಸವಡಿ ಯಾವರ್, ಕೊಳೆ ಅಲೂರು, ಬೆಸಣಕಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಎಮ್ಮೆಚ್ಚಿ ಕೆಲಸವೇಕಾಗಿತ್ತು, ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರು ಫಾರಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಬೇಗನೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಆಗಿನ ಏ.ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ. ಎಂ.ಎಸ್.ಡಿ. ಗಿದ್ದ ಶ್ರೀವಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೆಳೆ ಅಲೂರು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಹೆಳೆ ಅಲೂರು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಎಮ್ಮೆಚ್ಚಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅವೇ ಪ್ಲಾನು ಮತ್ತು ಎಸ್.ಪೀ.ಟಿ.ಗಳು ಮಾಡಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನೀರ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ಲಾನು ಎಸ್.ಪೀ.ಟಿ. ಬಂದವೋ ಎಂದೂ ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನೀರ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ಲಾನು ಎಸ್.ಪೀ.ಟಿ. ಬಂದವೋ ಎಂದೂ ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನೀರ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಪ್ಲಾನು ಸಾಂಕ್ರಮಿಕವಾಗಿ ಅದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ಮುಂದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರೈಸುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ 9 ತಿಂಗಳು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ಲಾನು, ಎಸ್.ಪೀ.ಟಿ. ಏಕೆ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರೈಕೆಯಾಗದಿರುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳು ಸಿಗದೇ ಇರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರುಗಳು